

De gjorde skillnad

Liberala kvinnor
från Anna Maria Lenngren
till Marit Paulsen

En krönika
till Folkpartiets
75-årsjubileum 2009
anders johnson

Studieplan

Vad är en studiecirkel?

I en studiecirkel träffas en grupp människor som vill lära sig något nytt, fördjupa tidigare kunskap eller utbyta erfarenheter kring ett speciellt ämne. I studiecirkeln träffas minst tre personer under minst tre sammankomster och minst nio studietimmar. Studiecirkelns pedagogik fungerar bäst i en grupp på 6-12 deltagare.

Studiecirkeln består av tre likvärdiga delar: ämne/material, deltagare och ledare. Cirkelledaren kan vara en av deltagarna i gruppen eller en utomstående person som leder cirkeln. Oavsett har ledaren ett ansvar för att cirkeln genomförs som det är tänkt. Materialet kan vara en bok med studieplan eller material som hemsidor, artiklar, en film eller liknande. Om det inte finns en färdig studieplan gör gruppen en egen plan som beskriver innehåll och mål för cirkeln. En studiecirkel kan bedrivas med enbart fysiska möten, med en kombination av fysiska möten och distansstudier eller i sin helhet på distans.

Innan du startar din studiecirkel kontaktar du Studieförbundet Vuxenskolan på din ort. Behöver du hjälp med kontaktuppgifter kontaktar du ditt länsförbund eller verksamhetsutvecklare Ulrika Tellander på partikansliet i Stockholm, ulrika.tellander@liberalerna.se.

Sveriges politiska historia omfattar en rad imponerande liberala kvinnor. Deras insatser är alltför lite kända. Boken *De gjorde skillnad* handlar om kvinnor som inte teg i församlingen. Som tog ställning och arbetade för liberala värderingar. Som gjorde skillnad.

Anders Johnson visar i boken vilken betydelse de liberala kvinnorna haft då det gäller jämställdhetspolitiken, utbildningsfrågorna, den

internationella solidariteten och flera andra sakområden. Han berättar också om det motstånd som kvinnor har mött i de manliga maktstrukturer som har präglat politiken. Men genom att kvinnorna ofta har varit bättre utbildade och snabbare i skallen än sina manliga kollegor, har de kunnat göra tydliga avtryck i politiken.

Första mötet

Läs kapitlet Pennskaft, Pedagoger och Rösträttsaktivister

Diskutera några av de omnämnda kvinnornas levnadsöden (social bakgrund och egna livsval). Vilka gemensamma nämnare finns för dem?

Diskutera hur villkoren förändrades mot bakgrund av hur lagstiftningen reformerades (se kapitlet Alla dessa reformer, sidan 211).

Diskutera påståendet att människor i dag normalt inte är medvetna om att de kvinnor som omnämns i dessa kapitel var liberaler.

Andra mötet

Läs kapitlet Riksdagspionjärer, Frisinnade kvinnor och Genombrottsgenerationen

Den kvinnliga rösträttens införande 1921 ledde inte till något omedelbart genomslag för kvinnor i politiken. Varför?

Diskutera hur partisprängningen 1923 och återföreningen 1934 påverkade förutsättningarna för liberala och frisinnade kvinnor att få politiskt inflytande.

I valet 1948 kom genombrottet för de liberala kvinnorna. Vilken betydelse hade detta för Liberalerna och för svensk politik?

Tredje mötet

Läs kapitlet Statsråd, Ungdomsförbundet, Kvinnoförbundet och Alla dessa kvinnor

Vilken betydelse har ungdoms- och kvinnoförbunden betytt för de liberala kvinnornas möjligheter att göra sig gällande i Liberalerna?

Råder det lika villkor för kvinnor och män i dagens svenska politik och i Liberalerna?

Diskutera de resonemang som förs i kapitlet Alla dessa kvinnor.

